

Basisopleiding reizigersverpleegkundige

November-december 2018

Algemene cursusinformatie

Health Education en Travel Clinic Havenpolikliniek

Deze basisopleiding voor reizigersverpleegkundigen is een samenwerking tussen Health Education en Travel Clinic Havenpolikliniek.

Health Education is een opleidingsinstituut dat is gespecialiseerd in reizigersgeneeskunde. Er zijn basis cursussen en vervolgtrainingen voor verpleegkundigen, (huis)artsen, doktersassistenten, apothekers, apothekersassistenten en niet-medisch geschoolde medewerkers van vaccinatie instellingen. Jaarlijks organiseert Health Education een symposium voor verpleegkundigen en een voor huisartsen. Health Education is een onafhankelijke organisatie, er vindt geen sponsoring plaats. De Travel Clinic van de Havenpolikliniek is gespecialiseerd in tropische ziekten en reizigersgeneeskunde. Naast de zorg voor personen die voor korte of lange tijd naar de tropen gaan, organiseert zij een aantal cursussen over Tropische ziekten en het Havensymposium reizigersgeneeskunde. De basis cursus Tropische ziekten kan voor verpleegkundigen worden uitgebreid met een extra module reizigersadviesing. Deze module is eveneens onderdeel van deze basisopleiding tot reizigersverpleegkundige.

Algemene cursusinformatie

Na het succesvol afronden van deze basisopleiding:

- Weet u welke aspecten van belang zijn bij het adviseren van reizigers;
- Kent u de basisprincipes van het adviseren van reizigers;
- Weet u waar u de benodigde informatie voor het adviseren van reizigers kunt vinden;
- Kunt u het geleerde toepassen in de praktijk van het reizigersadvies;
- Weet u wanneer en naar wie u kunt doorverwijzen;
- Voldoet u aan de opleidingsnorm voor de registratie als verpleegkundige reizigersadviesing bij het LCR.

Onderwerpen

In deze opleiding komen de belangrijkste aandachtspunten van reizigersadviesing aan de orde en leert u deze effectief toe te passen. De onderwerpen worden behandeld vanuit de insteek voor praktische toepassing in de praktijk.

Aan de orde komen:

- Risico's van het reizen
- Veel voorkomende reizigersziekten
- Algemene preventieve maatregelen
- Basisprincipes immunologie en vaccineren
- Rijksvaccinatieprogramma en achtergronden
- Vaccinaties voor reizigers, protocollen en toepassing
- Malaria: epidemiologie, preventie, malariamiddelen als profylaxe en noodbehandeling
- Farmacologie van vaccinaties, malariamiddelen en overige middelen voor reizigers, vaccinbeheer
- Voorlichtingsboodschappen en communicatievaardigheden
- Verantwoordelijkheden en afbakening van taken, consultatie arts
- Kwaliteit en wetgeving van reizigersadviesing in Nederland, (inter)nationale richtlijnen, informatiebronnen
- Introductie en aandachtspunten complexe reizen en reizigers

Naslagwerk

U dient zelf toegang te hebben tot de LCR landenlijst en protocollen. Heeft u dit niet, dan kunt u contact opnemen met Health Education: info@healtheducation.nl.

Werkwijze

Plenaire presentatie, interactieve kennis- en ervaringsuitwisseling en interactieve toepassing van het geleerde aan de hand van casuïstiek.

Tussen de verschillende dagen maken de deelnemers thuis opdrachten cq casuïstiek. De opleiding wordt afgesloten met een toets.

Data, locatie en tijd

1 november 2018	Vredenburg Utrecht	09:30 – 17:00 uur
8 november 2018	Travel Clinic Havenpolikliniek Rotterdam*	09:30 – 16:50 uur
15 november 2018	Travel Clinic Havenpolikliniek Rotterdam*	09:30 – 16:50 uur
22 november 2018	Vredenburg Utrecht	09:30 – 17:00 uur
29 november 2018	Vredenburg Utrecht	09:30 – 17:00 uur
13 december 2018	Travel Clinic Havenpolikliniek Rotterdam*	09:30 – 16:50 uur

Vergadercentrum Vredenburg Utrecht
Vredenburg 19, 3511 BB Utrecht

T. 030-2310068

Havenpolikliniek, locatie Rotterdam
Haringvliet 2, 3011 TL Rotterdam
(restaurant op de 5 etage)
T. 010 4043405/466

Accreditatie

Accreditatie voor 36 uur is aangevraagd bij V&V. Deze basisopleiding is gecertificeerd door het LCR voor de registratie als verpleegkundige reizigersadvisering bij het LCR.

Examen en certificaat

De eindtoets kan thuis worden gemaakt en dient voor de registratie bij het LCR met voldoende te worden afgerond. Er is één herkansingsmogelijkheid.

Deelnemers ontvangen aan het einde van de opleiding een certificaat van deelname op basis van **volledige** aanwezigheid en voldoende gemaakt eindtoets.

Deelnemers zijn zelf verantwoordelijk voor het zetten van hun handtekening op de presentielijst bij binnenkomst en weggaan.

Alleen in geval van overmacht kan maximaal één dag worden gemist en in overleg met de cursusleiding worden gekeken naar eventueel vervangende opdrachten.

Registratie

Verpleegkundigen die aan de door het LCR gestelde opleidings- en ervaringsnormen voldoen, kunnen zich laten registreren als reizigersverpleegkundigen in het LCR Kwaliteitsregister.

Meer informatie over de voorwaarden tot en de procedure van registratie kunt u vinden op www.lcr.nl

Programmacommissie:

Saskia Leemhuis en Emmy Klop (Travel Clinic Havenpolikliniek)

Jacolien Strijker-Bakker en Ad van Esch (Health Education)

Annemarie de Gouw (GGD)

Programma

Donderdag 1 november 2018, Health Education Utrecht

Vorbereiding: geen

Lezen na afloop: LCR protocollen

- F30 - Reizigersdiarree
- F60 - Schistosomiasis
- F70 - Waterdesinfectie

09.15 uur	Ontvangst	
09.30 – 11.00 uur	Kennismaking, Inleiding reizen en risico's, Voorlichting en gezondheidsadviezen	Jacolien Strijker
11.00 – 11.20 uur	Pauze	
11.20 – 12.00 uur	Vervolg	
12.00 – 12.40 uur	Ziekten bij reizigers, epidemiologie en besmettingswegen	Ad van Esch
12.40 – 13.10 uur	Lunchpauze	
13.10 – 14.50 uur	Malaria. Verspreiding, risico, voorkomen, cyclus, kliniek, preventie, profylaxe, casuïstiek	Ad van Esch
14.50 – 15.10 uur	Pauze	
15.10 – 16.00 uur	Malaria (vervolg)	
16.00 – 17.00 uur	Meer over parasieten. Schistosomiasis, reizigersdiarree en mee te geven middelen	Ad van Esch

aantekeningen

Donderdag 8 november 2018, Travel Clinic Havenpolikliniek Rotterdam

Vorbereiding; bekijk de LCR protocollen:

- A10 - Algemene opmerkingen ter inleiding
- G30 - Hadj en Umrah: pelgrims naar Mekka
- G40 - Kinderen
- G70 - Zwangeren
- G80 - Ouderen
- I20 - Landenlijst
- I10 - Landenlijst: verklaring codes en afkortingen

09.15 uur	Ontvangst	
09.30 – 11.10 uur	Structuur van de reizigerszorg in Nederland, internationale richtlijnen, kwaliteitsaspecten, wettelijke kaders, verantwoordelijkheden (BIG). Positie van de verpleegkundige binnen de reizigersadvisering (Registratie, V&VN).	Ben Heijkoop
11.10 – 11.30 uur	Pauze	
11.30 – 12.20 uur	Aandachtspunten reizigersconsult. Communiceren tijdens het vaccinatiespreekuur. Intakeformulier en toelichting. Uitleg protocollen en Landenlijst. Consulteren inhoudelijk verantwoordelijke arts. Checklists. Techniek vaccineren.	Ben Heijkoop
12.20 – 13.10	Lunchpauze	
13.10 – 14.00 uur	Casuïstiek.	Lennert Slobbe
14.00 – 14.50 uur	Aandachtspunten bijzondere reizigers: Kinderen, zwangeren, chronisch zieken, immuungecompromiteerden, expatriates, lastminute reiziger, Mekkagangers, Frequent flyers, Visitors friends and relatives, Backpackers etc.	Lennert Slobbe
14.50 – 15.10 uur	Pauze	
15.10 – 16.50 uur	Vervolg aandachtspunten bijzondere reizigers	Lennert Slobbe

aantekeningen

Donderdag 15 november 2018, Travel Clinic Havenpolikliniek Rotterdam

Vorbereiding; bekijk de LCR protocollen en folders:

- A20 - Internationale verplichtingen
- A40 - Vaccinbeheer en koude keten
- A50 - Off-label gebruik
- B20 - Indicaties, contra-indicaties, interferentie
- B10 - Bijwerkingen, syncope en anafylactische reacties
- B30 - Vaccinatieprogramma's
- E10 - Malaria
- F20 - Hoogteziekte
- Algemene Reizigersfolder

09.15 uur	Ontvangst	
09.30 – 10.20 uur	Malariabulletin, Noodbehandeling, Voorschrijven van medicatie.	Perry van Genderen
10.20 – 10.40 uur	Pauze	
10.40 – 12.20 uur	Vaccin historie. Epidemiologie. Immunologie. Werking van vaccins in het algemeen. RVP. Indicaties en contra-indicaties.	Perry van Genderen
12.20 – 13.10 uur	Reizen op hoogte en diepte.	Perry van Genderen
13.10 – 14.00 uur	Lunchpauze	
14.00 – 14.50 uur	Vaccinbeheer. Vaccinatieschema's. Screening antistoffen. Verplichte vaccinaties. Informed Consent. Invullen vaccinatieboekje	Marieke van Noort
14.50 - 15.10 uur	Pauze	
15.10 - 16.00 uur	Gezondheidsadviezen m.b.t. voorkomen van ziekten. Reisapotheek. Risico zwemwater, verwondingen, verkeer, gedrag van reizigers.	Rian Wijnhorst
16.00 – 16.50 uur	Problemen bij vaccineren: collaps en shock	Therese Loeve

aantekeningen

Donderdag 22 november 2018, Health Education Utrecht

Vorbereiding; bekijk de LCR protocollen:

- F10 - Hiv- en aidspreventie
- F40 - Seksueel overdraagbare aandoeningen (soa)
- D10 - Bof, Mazelen en Rodehond (BMR)
- D20 - Buiktyfus
- D30 - Cholera
- D40 - Difterie, Tetanus en Poliomyelitis
- D60 - Haemophilus influenzae type B (Hib)
- D70 - Hepatitis A protocol
- D80 - Hepatitis B
- D90 - Influenza
- D100 - Japanse Encefalitis
- D110 - Meningokokkenziekte
- D120 - Pneumokokkenziekte
- D130 - Rabiës (pre-expositie)
- D140 - Tekenencefalitis

09.15 uur	Ontvangst	
09.30 – 10.10 uur	Vaccine preventable diseases, casuïstiek	Ad van Esch
10.10 – 11.10 uur	SOA en Hiv bij reizigers, preventie	Thea de Waart
11.10 – 11.30 uur	Pauze	
11.30 – 12.30 uur	Huidaandoeningen bij reizigers	Thea de Waart
12.30 – 13.20 uur	Lunchpauze	
14.20 – 15.00 uur	Vaccine preventable diseases, casuïstiek (vervolg)	Ad van Esch
15.00 – 15.20 uur	Pauze	
15.20 – 17.00 uur	Vaccine preventable diseases, casuïstiek (vervolg)	Ad van Esch

aantekeningen

Donderdag 29 november 2018, Health Education Utrecht

Vorbereiding; bekijk de LCR protocollen:

- G10 - Afweerstoornissen
- G11 - Niet hiv gerelateerde afweerstoornissen
- G12 - (Functionele) hypo- en asplenie
- G13 - Hiv gerelateerde afweerstoornissen
- G14 - Samenvatting afweerstoornissen, tabellen
- G20 - Diabetes
- G50 - Stollingsstoornissen
- G60 - Vliegereizen

09.15 uur	Ontvangst	
09.30 – 11.00 uur	Casuïstiek bijzondere reizigers en reizen, inclusief aandachtspunten voor de voorlichting, ethiek en positionering: lastminute reizigers, expatriates, VFR's, Mekagangers, frequent flyers, backpackers	Ad van Esch
11.00 – 11.20 uur	Pauze	
11.20 – 12.20 uur	Vervolg casuïstiek bijzondere reizigers: kinderen, zwangeren en ouderen	Ad van Esch
12.20 – 13.10 uur	Gezondheidsproblemen tijdens vliegen	Winston Macdonald
13.10 – 14.00 uur	Lunchpauze	
14.00 – 14.50 uur	Gezondheidszorg en vaccinatiemogelijkheden in het buitenland, repatriëring	Winston Macdonald
14.50 – 15.10 uur	Pauze	
15.10 – 16.00 uur	Vervolg casuïstiek bijzondere reizigers: chronische aandoeningen, immuungecompromitteerden	Winston Macdonald
16.00 – 17.00 uur	Wat hebben we in Herpen geleerd? Samenvatting, leerpunten en quiz.	Ad van Esch Jacolien Strijker

aantekeningen

Donderdag 13 december 2018, Travel Clinic Havenpolikliniek Rotterdam

Vorbereiding: bekijk de LCR protocollen

- D50 - Gele Koorts
- D150 - Tuberculose
- F50 - Bescherming tegen insecten en teken
- A30 - Inrichting Spreekkamer
- A60 - Inhoud reizigersconsult

09.15 uur	Ontvangst	
09.30 – 10.20 uur	Tuberculose	Rob van Aalsburg
10.20 – 11.10 uur	Aedes, gele koorts, dengue en chikungunya	Rob van Aalsburg
11.10 – 11.30 uur	Pauze	
11.30 – 12.20 uur	Zoönosen: rickettsiosen, brucellose, pest, leptospirose, leishmaniasis. Overige tropische ziekten	Rob van Aalsburg
12.20 – 13.10 uur	Lunchpauze	
13.10 – 14.50 uur	Reizigersadvies in de praktijk, training op locatie	Saskia Leemhuis en Emmy Klop
14.50 – 15.10 uur	Pauze	
15.10 – 16.30 uur	Reizigersadvies in de praktijk, observeren en feedback	Saskia Leemhuis en Emmy Klop
16.30 – 16.50 uur	Evaluatie, afsluiting	Emmy Klop Saskia Leemhuis Jacolien Strijker

aantekeningen